

léhají tedy jen takové případy, kde ke smlouvě o darování nepřistupuje zároveň jiný od ní rozdílný, jako odevzdání se vyznačující úkon, z něhož jest teprv opravdová vůle dárce patrna, aby předmět darování ihned přešel v držení obdarovaného (jud. býv. nejv. soudu č. 142 Sg. II čís. 650, Ehrenzweig v uvedeném díle str. 344). Kde však smlouva nevyžaduje ještě zvláštního splnění, kde ihned se uskutečňuje právní výsledek, ku kterémuž směřuje darování, není vázána formou notářského spisu a proto vzdání se napadlého dědictví může i bez této formy platně se státi. (Krasnopolski v uvedeném díle na str. 324, Stubenrauch II. díl str. 134, rozhodnutí býv. nejv. soudu Sg. 11507.) V praxi také bez výjimky se přijímají jako platná prohlášení o vzdání se dědictví ve prospěch určité jiné osoby, aniž se vyžaduje k tomu formy notářského spisu. Ovšem prohlášení takové musí se státi vůči pozůstalostnímu soudu, jak tomu bylo také v tomto případě. Stěžovatelky nevhodně se odvolávají na rozhodnutí býv. nejv. soudu ve Sbírce N. F. XVIII. sv. č. 1763, neboť tam prohlášení o vzdání se dědictví stalo se soukromě, nikoli vůči pozůstalostnímu soudu, bylo proto pojímáno jako pouhý slib darování, jenž pak ovšem vyžaduje předepsané formy.

Čís. 6488.

Převod úvěrové (kauční) hypoteky jest jen potud přípustným, pokud lze převést i poměr, z něhož vzešla úvěrová hypoteka, a pokud tento základní poměr za souhlasu toho, kdo požívá úvěru, byl skutečně převeden.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1926, R I 911/26.)

Knihovní žádosti, by na nemovitosti Augusta a Františky P-ových bylo vloženo na základě postupní listiny pro společnost s r. o. zástavní právo z úvěrové pohledávky, pro niž dosud bylo vloženo zástavní právo pro postupitelku firmu H., soud první stolice vyhověl, rekursní soud knihovní žádost zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu mimo jiné z těchto

důvodů:

Jako výjimka ze zásady, že lze zapsati do pozemkové knihy zástavní právo jen pro peněžitou pohledávku číselně určitou (§ 14, první odstavec knih. zák.), dopouští se v druhém odstavci Šu 14 knih. zák. mimo jiné také zápis zástavního práva pro pohledávky z poskytnutého úvěru do určitého nejvyššího peníze. Jde tu o pohledávky, jež vzejdou z určitého právního poměru mezi stranami, totiž tím, kdo úvěr poskytuje, a tím, kdo jej přijímá a pro jeho krytí dává zástavu. Již z této povahy pohledávky plyne, že převod úvěrové hypoteky jest jen potud přípustným, pokud lze převést i poměr, z něhož právě úvěrová hypoteka vzešla, a

pokud tento základní poměr za souhlasu toho, jenž požívá úvěru, skutečně byl převeden (srov. judikát býv. nejvyššího soudu vídeňského, čís. 234). Že by se tak bylo stalo v tomto případě, nebylo při podání knihovní žádosti listinami vůbec prokázáno (§§ 26, 31, 32 b) a 94 knih. zák.).

Čís. 6489.

Nevčasnost a škodlivost zrušení spoluvlastnictví podle §u 830 obč. zák.

Předpoklady zrušení spoluvlastnictví k nemovitosti platí též, jsou-li společníky manželé. Předluženost podílu žalujícího společníka není na závadu zrušení společenství.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1926, Rv I 287/26.)

Žalobě manžela proti rozloučené manželce o zrušení spoluvlastnictví ku společné usedlosti dobrovolnou dražbou, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Podle § 830 obč. zák. má každý spoluvlastník právo žádati, by bylo společenství zrušeno, ale nesmí právo to vykonávati v čase nepříhodném nebo na škodu ostatních spoluvlastníků a musí proto trpěti odklad nevyhnutelný, okolnostem přiměřený. Nemá-li tudíž spoluvlastníku odňata býti možnost, by uplatnil právo v §u 830 obč. zák. zásadně mu propůjčené, musí námitka nevčasnosti nebo škodlivosti žádaného zrušení spoluvlastnictví odůvodněna býti pouze okolnostmi rázu pomíjejícího, nikoliv okolnostmi trvalými nebo takovými, jichž změny nebo konce nelze v dohledné době očekávati. Pro posouzení nevčasnosti nemohou býti rozhodny subjektivní poměry strany žalované, nýbrž poměry objektivní, které se dotýkají věci samé a mají na ni věčný účinek. Ani k odůvodnění odkladu škodou, druhému spoluvlastníku zrušením spoluvlastnictví vzcházející, nelze uváděti škodu, která ho stihne pokaždé, ať se nemovitost prodá kdykoliv, neboť jinak by spoluvlastník pro osobní poměry ostatních spoluvlastníků mnohdy vůbec nemohl své právo vykonávati. Nelze proto za rozhodnou uznati okolnost, žalovanou uplatněnou, že zrušením spoluvlastnictví pozbude držby a vlastnictví hospodářské usedlosti, která jí bezpečněji zajišťuje existenci a výživu, než výnos uloženého kapitálu. Ostatně zcela případně poukazuje prvý soud k tomu, že dnes poměry hospodářské i peněžní jsou tak ustáleny, že každý ze spoluvlastníků, kdyby si v dobrovolné dražbě usedlost nekoupil, svůj podíl v penězích bezpečně si uložit nebo na koupi jiné, k obhospodaření způsobilé nemovitosti vynaložit může. Právem dospěl tudíž prvý soud k přesvědčení, že přítomná doba není nevhodnou k rozdělení spoluvlastnictví. Rozdělení to nebude však ani ke škodě žalované, neboť při nastalém rozvratu rodinném a hospodářském, kdy manželství stran po jednoročním trvání již rozsudkem ze dne 4. března 1925 z viny žalobcovy pravoplatně bylo rozloučeno a kdy tento vlastně žádného přínosu neměl k vyplacení postupní ceny 20.000 Kč u občanské záložny v B. 25.000 Kč